

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2019-176

6.3.2019

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – tidspunkt for avregistrering – "drop-luke" – ikke mulig å tegne "korttidsforsikring".

Klager ble ilagt gebyr for perioden 14.11.18–18.11.18. Gebyret ble ilagt i forbindelse med et eierskifte. Klager ønsket å avregistrere kjøretøyet etter eierskiftet. Klager redegjorde for at kjøretøyet skilte ble levert inn til trafikkstasjonens "drop-luke" to dager etter eierskiftet, altså fredag den 16.11.18. Det fremgikk av Motorvognregisteret at kjøretøyet ble avregistrert påfølgende mandag, altså den 19.11.18. Klager anførte at gebyret ikke kunne ilegges da kjøretøyet ble avregistrert innen tredagersfristen, samt at gebyret måtte ettergis som følge av at det ikke var mulig å tegne korttidsforsikring. Trafikkforsikringsforeningen anførte at kjøretøyet ikke ble avregistrert innen tredagersfristen, samt at det ikke var grunnlag for å ettergi gebyret. Nemnda kom til at gebyrplikten opphører fra og med datoen for innlevering av skiltene, og at klager hadde sannsynliggjort at skiltene ble levert inn den 16.11.18.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikkforsikringsforeningen ila B AS den 19.11.18 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 14.11.18 til og med 18.11.18. Klagen er framsatt av E (heretter klager) på vegne av B AS.

Det fremgår av TFFAuto at eierskiftemelding vedrørende B ASs kjøp av kjøretøyet ble levert inn til Statens vegvesen med vedtaksdato den 14.11.18.

Klager har redegjort for at kjøretøyet skulle avregistreres etter kjøpet. Det ble derfor ikke tegnet forsikring for kjøretøyet. B ASs forsikringsselskap tilbød ikke "korttidsforsikring" som eventuelt ville vært aktuelt i dette tilfellet. Trafikkforsikringsforeningen har innhentet uttalelse vedrørende muligheten for å tegne korttidsforsikring, og det fremgår av uttalelsen fra selskapet at:

Vi tilbyr ikke korttidsforsikring på ansvar for kunder definert som bilforhandlere, slik som denne kunden. Her tilbyr vi kundene å forsikre de bussene som skal selges som varelager, eventuelt prøvekjennemerke om de skal ut å kjøre. (...)

Klager har videre redegjort for at kjøretøyet skilte ble levert inn til J Trafikkstasjon fredag den 16.11.18. Det fremgår av TFFAuto at kjøretøyet ble avregistrert mandag den 19.11.18.

Klager har anført at gebyret ikke kan ilegges da kjøretøyet ble avregistrert to dager etter eierskiftet. Skiltene ble levert til trafikkstasjonen fredag 16.11.18. Klager har videre anført at gebyret må ettergis. Det var ikke mulig å tegne korttidsforsikring for et par dager, og kjøretøyet ble avregistrert så raskt som mulig.

Klager har i sitt krav om nemnd presisert at det ikke var mulig å tegne forsikring, og at B AS derfor bare hadde ett handlingsalternativ.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at B AS ble eier av kjøretøyet ved vedtaksdatoen for salgsmeldingen og fra denne datoen underlagt forsikringsplikt. Kjøretøyet var uforsikret i fem døgn etter eierskiftet. Trafikkforsikringsforeningen har videre anført at det ikke er grunnlag for å ettergi gebyret. B AS måtte selv bære ansvaret for å levere inn skiltene innen trafikkstasjonens åpningstider. Videre hadde B AS mulighet til å tegne ansvarforsikring, og denne ville opphøre ved avregistreringen. Det var derfor ikke nødvendig med mulighet for "korttidsforsikring".

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Hovedspørsmålene i saken er om innlevering av kjennemerker til et regionvegkontor utenom åpningstid er å anse som innlevering slik begrepet benyttes i forskrift om bruk av kjøretøy § 2-31 bokstav a, og om klager i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at kjennemerkene ble levert innen fristen i gebyrforskriften § 4 andre ledd.

Plikten til å forsikre kjøretøy fremgår av bilansvarslova § 15 der plikten kobles til registreringsreglene. Plikten påhviler eieren og gjelder for motorvogn som er "registrert eller skulle vore registrert eller ha kjennemerke etter vegtrafikklova". Registreringsplikten er fastlagt i vegtrafikkloven § 15 første ledd, og det fremgår av nevnte lov § 17 første punktum at motorvogn ikke må brukes uten at den er meldt til registrering og påsatt lovlige kjennemerker.

Bilansvarslova § 17 a første ledd bestemmer at ved eierskifte påhviler det den nye eieren å tegne forsikring, og i gebyrforskriften § 4 andre ledd, slik den lød på tidspunktet for eierskiftet i denne saken, bestemmes det at den nye eieren skal betale gebyr dersom han eller hun ikke har tegnet forsikring innen tre døgn etter eierskiftet.

Forskrift om bruk av kjøretøy (FOR-1990-01-25-92) § 2-31 gjelder vilkår for midlertidig avregistrering. Bokstav a lyder i sin helhet slik:

Kjøretøyet anses midlertidig avregistrert når kjennemerkene leveres til regionvegkontoret.

Ordlyden er klar; avregistrering anses skjedd ved innlevering av kjennemerkene, altså ikke først ved (etterfølgende) innføring i Motorvognregisteret.

Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at innlevering av kjøretøyets kjennemerker, selv om det ikke kan utledes av ordlyden i § 4 andre ledd, må likestilles med tegning av forsikring. Dette som en konsekvens av koblingen til registreringsreglene og langvarig praksis. Tegning av forsikring på nett kan i dag skje til alle døgnets tider, noe departementet var klar over og bygget på ved vurderingen av dispensasjonsadgangen etter bilansvarslova § 17 a andre ledd, jf. Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 side 202. Bruken av ordet "døgn" i gebyrforskriften § 4 andre ledd innebar således en realitet, og dersom innlevering av skilter fullt ut skal likestilles med tegning av forsikring, tilsier dette etter nemndas syn at innlevering utenfor åpningstid også må godtas som fristavbrytende.

Nemnda har fått opplyst at flere regionvegkontorer har innleveringsluker ("drop-luker") der kjennemerkene kan leveres utenom åpningstidene som kan variere fra kontor til kontor. Praksis har etter det opplyste vært at avregistreringen har blitt ført inn i Motorvognregistret påfølgende virkedag, avhengig av det enkelte kontors åpningstider. Opplysning om dette er skiltet ved enkelte trafikkstasjoner, ved andre ikke.

Ved innføringen av gebyrplikt fikk gebyrforskriften § 4 første ledd andre setning en egen bestemmelse om forholdet til forskrift om bruk av kjøretøy § 2-32 andre ledd. § 2-31 inneholder hovedregelen om at fysisk innlevering av kjennemerkene anses som avregistrering, mens § 2-32

inneholder unntaksbestemmelser om såkalt administrativ avregistrering; avregistrering uten at kjennemerkene fysisk innleveres. Gebyrforskriften § 4 første ledd andre setning fastslår at det ikke er søknadstidspunktet, men tidspunktet for da søknaden ble mottatt ved regionvegkontoret som avslutter gebyrperioden. Gebyrforskriften § 4 andre ledd, som gjelder ved eierskifte, inneholder ingen bestemmelse tilsvarende regelen i § 4 første ledd andre setning.

Etter nemndas syn, burde virkningen av praksis med innlevering av kjennemerker utenom vegkontorenes åpningstider ha vært nærmere avklart i forbindelse med innføringen av gebyrplikten.

Slik nemnda ser det, er innlevering av kjennemerker i "drop-lukene" utenom vegkontorenes åpningstider også egnet til å ivareta ett av de samme formålene som ved å tegne forsikring, nemlig å hindre at uforsikrede kjøretøyer volder skade på eiendom eller person.

Nemnda er etter dette kommet til at innlevering av kjennemerker utenom vegkontorenes åpningstider er å anse som innlevering etter forskrift om bruk av kjøretøy § 2-31 bokstav a.

Den som påstår å ha levert skiltene i tide, har bevisbyrden for at så har skjedd. Vedkommende må gjøre det overveiende sannsynlig at kjennemerkene ble lagt i innleveringsluka før fristen etter § 4 andre ledd løp ut. Ved bevisvurderingen er utgangspunktet at det ikke er iverksatt tiltak fra det offentlige side som er egnet til å sikre notoritet for tidspunktet for innlevering.

Vedtakstidspunktet er i denne saken onsdag 14.11.18. Skiltene påstås å være innlevert fredag 16.11.18, utenom regionvegkontorets åpningstider.

Gebyrforskriften § 4 andre ledd første setning ble endret med virkning fra og med 1.9.19. Bestemmelsen lyder etter dette slik:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for vedtak om eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen.

Endringen innebar en forlengelse av fristen for å tegne ny forsikring i tilfeller der det gikk noen tid mellom selgers og kjøpers undertegning av salgsmeldingen, men en innskrenkning ved at også selve vedtaksdatoen ble inkludert i tredøgnsfristen.

Fristen for innlevering av skiltene løp således i dette tilfellet ut fredag 16.11.18 kl. 24.00. Daglig leder i klagers virksomhet har i e-post 26.11.18 opplyst at planen hele tiden var å avregistrere kjøretøyet, og at selskapets forsikringsselskap ikke var villig til å tegne ansvarsforsikring for noen få dager. Eneste alternativ var derfor innlevering av kjøretøyets skilter, noe som er bekreftet utført fredag 16.11.18 ca. kl. 17.00.

Da det ikke foreligger opplysninger som er egnet til å svekke riktigheten av disse opplysningene, finner nemnda det mest sannsynlig at kjøretøyets skilter ble innlevert innen fristen, og at det således ikke er grunnlag for å ilegge gebyr.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant) og Thor Chr. Hansteen (næringsrepresentant).